

WYMAGANIA EDUKACYJNE

ROK SZKOLNY: 2025/2026

KLASA: 7 szkoły podstawowej

PRZEDMIOT: **historia**

UCZĄCY: Katarzyna Cabaj

1. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
			Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
		<p>- mimo wyraźnych braków w wiedzy potrafi przy pomocy nauczyciela odtworzyć wiadomości konieczne, istotne dla dalszego kształcenia;</p> <p>- wykazuje się niewielką znajomością faktografii i terminologii oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;</p> <p>- z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;</p>	<p>- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;</p> <p>- w ograniczonym zakresie i z błędami posługuje się faktografią i terminologią oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;</p> <p>- dostrzega zasadnicze zależności przyczynowo–skutkowe;</p> <p>- w niewielkim zakresie poprawnie wnioskuje i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;</p> <p>posługuje się przeciętnym językiem i niewielkim zasobem terminologii</p>	<p>- wykazuje się znajomością podstawowych i dopełniających wymagań programowych;</p> <p>- poprawnie stosuje pojęcia i terminy historyczne oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;</p> <p>- w sposób odtwórczy dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;</p> <p>- potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie,</p>	<p>wykazuje się wiedzą i umiejętnościami ujętymi w planie jako wymagania podstawowe, dopełniające i rozszerzające;</p> <p>- bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią historyczną</p> <p>- swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;</p> <p>- w sposób pełny, rzetelny i wnikliwy analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;</p>	<p>- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą,</p> <p>- swobodnie i poprawnie operuje faktografią i terminologią;</p> <p>- dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura);</p> <p>- wykazuje się samodzielnością i wnikliwością w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;</p> <p>- prezentuje problemy, procesy i zjawiska w szerokim kontekście;</p>

			<p>historycznej; - wyciąga proste wnioski z informacji zaczerpniętych z różnych źródeł;</p>	<p>formułować oceny i wnioski - analizuje i interpretuje źródła historyczne; - w wypowiedziach prawidłowo posługuje się terminologią historyczną;</p>	<p>- umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów; - samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy; - bezbłędnie analizuje i interpretuje różnego rodzaju źródła historyczne, ocenia ich wiarygodność i przydatność; - potrafi skorelować wiedzę historyczną z wiedzą z pokrewnych przedmiotów;</p>	<p>- potrafi samodzielnie formułować wnioski, porównywać i oceniać postacie, zjawiska i wydarzenia; - w sposób przemyślany i wskazujący na rozumienie problemu prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko; - potrafi odnieść się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi; - samodzielnie i w przemyślany sposób integruje wiedzę i umiejętności z różnych źródeł;</p>
Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim						
1. Kongres wiedeński	<p>– okoliczności zwołania kongresu wiedeńskiego – uczestnicy kongresu wiedeńskiego – Święte Przymierze – jego cele i uczestnicy</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>legitymizm</i> <i>restauracja</i>, <i>równowaga europejska</i>; wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego; – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich.</p>	<p>– przedstawia i wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim. – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu „sto dni”; – identyfikuje postacie: Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III, Aleksandra I; – przedstawia działalność Świętego Przymierza.</p>	<p>– ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński; – ocenia działalność Świętego Przymierza; - wyjaśnia, dlaczego Turcja nie przystąpiła do Świętego Przymierza.</p>
2. Rewolucja przemysłowa	<p>– przyczyny rewolucji przemysłowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>– wskazuje na mapie państwa, na których terenie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>– ocenia gospodarcze i społeczne skutki</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – uwarunkowania i kierunki rozwoju przemysłu w Europie – pierwsze wielkie ośrodki przemysłowe w Europie 	<i>rewolucja przemysłowa, maszyna parowa</i> , identyfikuje postać Jamesa Watta; – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej.	industrializacja, urbanizacja, wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej;	rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy; <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej 	cywilizacja przemysłowa, metropolia; <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji; – opisuje nowy podział społeczeństwa na klasy 	rozwoju przemysłu w XIX w.
3. Nowe idee polityczne	<ul style="list-style-type: none"> – nowe ideologie: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm i komunizm – teoretycy nowych ideologii – aspekty gospodarcze i społeczno-polityczne nowych ideologii 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ideologia, proletariat, strajk, fabrykanci</i>; – wymienia ideologie społeczno-polityczne w XIX wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa, Adama Smitha; – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia warunki pracy dzieci w XIX wiecznych fabrykach; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, liberalizm ekonomiczny, <i>manifest komunistyczny</i>; – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami; 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.; – wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego.
Rozdział II: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim						
1. Po upadku Księstwa Warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> – podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim – podstawowe zasady ustrojowe w Królestwie Polskim, Wielkim Księstwie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>uwłaszczenie</i>; – wskazuje na mapie podział ziem polskich po 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>autonomia, Galicja</i>, – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Aleksandra I, Wielkiego księcia Konstantego; – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego, omawia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), zniesienia pańszczyzny w 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami.

	Poznańskim i Rzeczypospolitej Krakowskiej	kongresie wiedeńskim.	– wymienia reformy Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego; – wymienia ośrodki przemysłowe w Królestwie	proces uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim i austriackim.	zaborze austriackim (1848); – wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim;	
2. Powstanie listopadowe	– przyczyny, przebieg i skutki powstania listopadowego	– wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa; – identyfikuje postać Piotra Wysockiego; – wymienia przyczyny powstania listopadowego.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czenzura</i> , <i>kaliszanie</i> , <i>konspiracja</i> identyfikuje postacie: Aleksandra I, Józefa Chłopickiego, Mikołaja I; – opisuje przebieg nocy listopadowej – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego.	– identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater;	– identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej;	– wymienia, odszukuje na mapie i porządkuje w chronologicznym szeregu najważniejsze bitwy powstania listopadowego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia.
3. Polacy po powstaniu listopadowym	– rozmiary i znaczenie Wielkiej Emigracji – skutki powstania listopadowego w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych – represje popowstaniowe	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rusyfikacja</i> , <i>Wielka Emigracja</i> ; – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza,	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>zsyłka</i> , <i>represja</i> ; – omawia przykłady polityki władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Statut organiczny</i> , <i>kontrybucja</i> ; – wymienia formy działalności Polaków na emigracji;	– opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji;	– ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego.

		<p>Juliusza Słowackiego;</p> <p>– wymienia główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego;</p>				
4. [5.] Kultura polska pod zaborami	<p>– kultura polska i oświata w zaborach pruskim, austriackim i w Rzeczypospolitej Krakowskiej</p> <p>– kultura polska po rozbiorach</p> <p>– idee romantyzmu</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm;</p> <p>– identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina;</p> <p>– wymienia poglądy romantyków.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>racjonalizm, mesjanizm</i>;</p> <p>– wymienia przykłady dzieł polskich romantyków</p>	<p>– charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm;</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami.</p> <p>– wymienia przykłady szkół działających w Królestwie Polskim.</p>	<p>– identyfikuje postacie Artura Grottgera, Antoniego Malczewskiego;</p> <p>– przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości.</p>	<p>– ocenia wagę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817), otwarcia Uniwersytetu Warszawskiego (1816);</p> <p>– ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków</p>
Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów						
1. Stany Zjednoczone w XIX wieku	<p>– rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych</p> <p>– rozwój demograficzny, napływ imigrantów, osadnictwo i los rdzennych mieszkańców Ameryki Północnej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna secesyjna, Północ, Południe, dyskryminacja</i>;</p> <p>– identyfikuje postać Abrahama Lincolna;</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna secesyjna, Konfederacja, Unia</i>;</p> <p>– ocenia wagę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863);</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie</i>;</p> <p>– opisuje przebieg wojny secesyjnej;</p>	<p>– charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa;</p> <p>– dzieli skutki wojny secesyjnej na: społeczne, polityczne i gospodarcze.</p>	<p>– ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych.</p> <p>– identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta</p>

	–Przyczyny, przebieg i skutki wojny secesyjnej	– wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej.				
2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec	–procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec	– umieszcza na osi czasu: powstanie Królestwa Włoch (1861), ogłoszenie powstania II Rzeszy Niemieckiej (1871); – identyfikuje postacie Giuseppe Garibaldi, Otto von Bismarcka	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”</i> ; – wymienia wydarzenia, które doprowadziły do zjednoczenia Niemiec i zjednoczenia Włoch	– przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy; – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi; – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck.	– opisuje przebieg procesu jednoczenia Niemiec; – opisuje procesy zjednoczeniowe Włoch – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec. – identyfikuje postacie: Wilhelma I, Wiktora Emanuela II;	– ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw.
3. Kolonializm w XIX wieku	– przyczyny ekspansji kolonialnej w XIX w. – konflikty kolonialne – imperium kolonialne Wielkiej Brytanii	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>kolonializm, metropolia</i> ; – identyfikuje postać królowej Wiktorii; – wymienia kolonie Wielkiej Brytanii	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>kompania handlowa</i> – wskazuje państwa, które posiadały najwięcej kolonii; – wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ekspansja, eksterminacja, Kompania Wschodnioindyjska</i> – przedstawia skutki ekspansji kolonialnej	– wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych; – przedstawia i porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji.	– ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw.
4. Przemiany polityczno-społeczne w Europie	Nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>system republikański, monarchia parlamentarna, demokratyzacja</i> ;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>socjaldemokracja, chrześcijańska demokracja (chadecja)</i> ,	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>nacjonalizm, szowinizm, syjonizm</i> ; – przedstawia założenia	– przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych;	– porównuje systemy ustrojowe w XIX-wiecznej Europie.

		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji; – wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w. 	<i>emancypantki, sufrażystki;</i> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII; 	<ul style="list-style-type: none"> programowe socjalistów; chrześcijańskiej demokracji; – wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet. 		
<p>5. Postęp techniczny i kultura przełomu XIX i XX wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – teoria ewolucji i jej znaczenie dla rozwoju nauki – rozwój nauk przyrodniczych oraz medycyny i higieny w drugiej połowie XIX w. – odkrycia z dziedziny fizyki – promieniotwórczość pierwiastków – rozwój komunikacji i środków transportu – budowa wielkich kanałów morskich i ich znaczenie (Kanał Sueski i Panamski) – nowe nurty w literaturze, malarstwie, muzyce i architekturze 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teoria ewolucji, promieniowanie X, kultura masowa;</i> – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie; – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>pasteryzacja;</i> – przedstawia założenia teorii ewolucji; – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne; – wymienia wynalazki, które miały wpływ na rozwój medycyny i higieny. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>secesja, realizm, impresjonizm, naturalizm, kubizm;</i> – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>secesja, realizm, kubizm, historyzm, symbolizm, futuryzm, ekspresjonizm;</i> – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w.; 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu; – ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji; – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.
Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów						

1. Powstanie styczniowe	– Powstanie styczniowe: przyczyny, przebieg działań powstańczych, skutki – uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>praca organiczna, branka, dyktator</i> ; – znaczy na osi czasu daty: wybuchu powstania (22 I 1863), – opisuje postać Romualda Traugutta;	– wyjaśnia znaczenie terminów: „ <i>czerwoni</i> ”, „ <i>białi</i> ”, <i>wojna partyzancka, ukaz</i> ; – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego; – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego.	– wskaże na mapie miejsca walk powstańczych; – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego. – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „ <i>czerwonymi</i> ” i „ <i>białymi</i> ”;	Chronologicznie przedstawia dyktatorów powstania styczniowego – omawia cele manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego;	– ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego; – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska.
2. Po powstaniu styczniowym	– formy represji popowstaniowych – postawy polskiego społeczeństwa w stosunku do zaborców	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rusyfikacja, germanizacja</i> ; – identyfikuje postacie Michała Drzymały; <i>Dzieci z Wrześni</i> – wymienia bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>trójlojalizm, Kraj Przywiślański, autonomia, strajk szkolny, rugie pruskie</i> ; – przedstawia znaczenie protestu dzieci we Wrześni – identyfikuje postać Marii Konopnickiej; – wymienia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kibitka, tajne komplety, Komisja Kolonizacyjna, Hakata</i> ; – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem; – omawia postawę Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Uniwersytet Latający, Towarzystwo Czytelni Oświatowych, nowela osadnicza, ustawa kagańcowa</i> ; – przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie;	– ocenia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji; – ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego.

<p>3. Zmiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich</p>	<p>Postawy polskiego społeczeństwa w stosunku do zaborców</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>emigracja zarobkowa, robotnicy</i>;</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w.;</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo</i>;</p> <p>– wymienia przykłady przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim</p> <p>– identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego;</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe</i>;</p> <p>– identyfikuje postać Franciszka Stefczyka;</p> <p>– charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich.</p> <p>– wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w.</p>	<p>– porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów;</p> <p>– opisuje przykłady przedsiębiorczości w zaborze rosyjskim, pruskim i austriackim;</p> <p>– omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego;</p> <p>– omawia rozwój spółdzielczości w Galicji;</p>	<p>– ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami;</p>
<p>4. Działalność polityczna na ziemiach polskich</p>	<p>Założenia programowe i działalność partii socjalistycznych, nacjonalistycznych i ludowych</p> <p>Podziały na polskiej scenie politycznej na przełomie XIX/XX w.</p>	<p>– rozwinie skrót: SDKP, SDKPiL, PPS, PSL;</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa;</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, solidaryzm narodowy</i>;</p> <p>– wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>endecja</i>; – prezentuje powstanie Wielkiego Proletariatu (1882), PPS, SND, PSL</p>	<p>– porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r.</p>	<p>– wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami; – przedstawia założenia ruchu robotniczego i ruchu narodowego;</p>

5. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	– program polskiego pozytywizmu i jego teoretycy -Młoda Polska i jej wkład w rozwój kultury	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska</i> ; – wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc;	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>modernizm</i> ; – charakteryzuje kulturę Młodej Polski; – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Elizy Orzeszkowej, Jana Matejki, Marii Konopnickiej, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego;	– wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury;– wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami.	– wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego; – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w.	– ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc. – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.
---	--	---	--	---	---	---

Rozdział V: I wojna światowa

1. Świat na drodze ku wojnie	-przyczyny Wielkiej Wojny – powstanie trójprzymierza i trójporozumienia	– wymienia główne przyczyny wojny Przypisuje państwa do trójporozumienia i trójprzymierza	– wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia; – wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia; – wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń.	– wymienia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami;	– opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia;	– wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w.;
2. Na frontach I wojny światowej	Przebieg i specyfika działań wojennych	– wyjaśnia znaczenie	– wyjaśnia znaczenie terminów:	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>U- boot</i> ,	– tworzy ciąg chronologiczny przebiegu działań	– ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy

	<p>Postęp techniczny w okresie wielkiej Wojny</p>	<p>terminów: <i>Wielka Wojna, front</i>; – identyfikuje postać Franciszka Ferdynanda Habsburga; – podaje daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914r), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918); – wymienia przyczynę bezpośrednią wybuchu Wielkiej Wojny;</p>	<p><i>ultimatum, wojna pozycyjna</i>, – wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych; – wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni;</p>	<p>– przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy;</p>	<p>wojennych na froncie zach i wsch. – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim i wschodnim;</p>	<p>nieograniczonej wojny podwodnej; – ocenia skutki zastosowania nowych rodzajów broni; – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim.</p>
<p>3. Rewolucje w Rosji</p>	<p>– przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lutowej w Rosji – okres dwuwładzy – rewolucja październikowa i jej skutki – wojna domowa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bolszewicy, Armia Czerwona, łagry</i> – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina; – rozwinię skrótu ZSRS.</p>	<p>– podaje datę powstania ZSRS (XII 1922); – identyfikuje postać Mikołaja II; – wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz rewolucji październikowej; – wymienia, kto sprawuje władzę w Rosji po rewolucji październikowej.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka, tezy kwietniowe</i>; – identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego; – określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eserowcy, mienszewicy</i>; – identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorij Rasputin – omawia przebieg rewolucji lutowej; – charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji.</p>	<p>– ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy.</p>

4. Sprawa polska podczas I wojny światowej	Stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej po wybuchu Wielkiej Wojny Polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny podczas I Wojny Światowej	– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego; – wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kryzys przysięgowy</i> , <i>Błękitna Armia</i> ; – omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy)</i> , <i>Rada Regencyjna</i> ; – opisuje znaczenie wydania manifestu dwóch cesarzy programu pokojowego prezydenta Wilsona – przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności	– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Kompania Kadrowa</i> , <i>Legion Puławski</i> , <i>I II Brygada Legionów Polskich</i> ; – przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji.	– ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków.
--	---	---	---	---	--	---

Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym

1. Świat po I wojnie światowej	– skutki społeczne, ekonomiczne i polityczne I wojny światowej – traktat wersalski i traktaty pokojowe z państwami centralnymi oraz ich postanowienia – powstanie Ligi Narodów i jej znaczenie w okresie międzywojennym	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Liga Narodów</i> , <i>wielki kryzys gospodarczy</i> ; – wymienia państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wielka Czwórka</i> , <i>demilitaryzacja</i> , <i>ład wersalski</i> , <i>czarny czwartek</i> , <i>New Deal</i> ; – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego – przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plebiscyt</i> , <i>wolne miasto</i> , <i>mały traktat wersalski</i> ; – charakteryzuje postanowienia małego traktatu wersalskiego; – charakteryzuje działalność Ligi Narodów; – charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i	– identyfikuje postacie: Davida Lloyd George’a, Thomasa Wilsona, Vittorio Orlando; – charakteryzuje postanowienia konferencji w Locarno.	– ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego; – ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie;
--------------------------------	---	---	--	--	---	--

			– identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta;	sposoby radzenia sobie z nim;		
2. Narodziny faszyzmu	– powstanie i rozwój niemieckiego narodowego socjalizmu (ideologia, działalność partii narodowosocjalistycznej) – okoliczności przejścia władzy przez A. Hitlera, budowa państwa i społeczeństwa totalitarnego w Niemczech	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>faszyzm, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, führer; duce</i> – identyfikuje postać Adolfa Hitlera; Benito Mussoliniego – wymienia cechy charakterystyczne nazizmu.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>marsz na Rzym, antysemityzm, ustawy norymberskie, totalitaryzm, Gestapo;</i> – identyfikuje postać Josefa Goebbelsa, Heinricha Himmlera; – charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów.	– podaje okoliczności: przejścia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), przejęcia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934); – wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli.	– przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej; – omawia przyczyny popularności nazistów w Niemczech. – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>noc długich noży, ustawy norymberskie, noc kryształowa, totalitaryzm;</i> – identyfikuje postać Josefa Goebbelsa, Heinricha Himmlera;	– wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy totalitarne; – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Adolfa Hitlera na życie obywateli.
3. ZSRS – imperium komunistyczne	– utworzenie ZSRS – okoliczności przejścia władzy przez J. Stalina i metody jej sprawowania	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>stalinizm, kult jednostki, łagier;</i>	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wielka czystka, NKWD, Gułag;</i> – wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kołchoz, kolektywizacja rolnictwa,</i>	– wskazuje na mapie największe skupiska łągrów; – wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest	– ocenia politykę Stalina wobec przeciwników; – ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych

	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonowanie gospodarki w ZSRS w okresie międzywojennym – terror komunistyczny i wielka czystka – propaganda komunistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Stalina; – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> realizowano kult jednostki; – wymienia metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów. 	<ul style="list-style-type: none"> <i>gospodarka planowa, czystka;</i> – identyfikuje postacie: Wiaczesława Mołotowa, Joachima Ribbentropa; – omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 	<ul style="list-style-type: none"> oceniany jako zbrodniczy; – charakteryzuje reformy gospodarcze Józefa Stalina. 	<ul style="list-style-type: none"> w ZSRS przez Stalina.
4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym	<ul style="list-style-type: none"> – przemiany społeczne i obyczajowe po I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mass media, emancypacja, prawa wyborcze;</i> – identyfikuje postać Charliego Chaplina; – wymienia rodzaje mass mediów; 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rozwój środków komunikacji i mass mediów w okresie międzywojennym; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce. – charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918); – wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej.
5. Świat na drodze ku II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> Polityka hitlerowskich Niemiec rozbijająca system wersalski Polityka ustępstw 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminy <i>Anschluss, oś Berlin- Rzym-Tokio (państwa osi);</i> – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>appeasement;</i> -opisuje <i>Anschlussu</i> Austrii (III 1938), konferencję w Monachium (29–30 IX 1938); – wymienia postanowienia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>remilitaryzacja;</i> – chronologicznie przedstawia remilitaryzację Nadrenii (1936), aneksję Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939); 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia decyzje i ich skutki podjętych na konferencji monachijskiej. – podaje przykłady łamania postanowień traktatu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium; – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy.

		– wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch;	konferencji w Monachium.	– omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej.	wersalskiego przez Hitlera. – identyfikuje postać Neville’a Chamberlaina; – przedstawia proces militaryzacji Niemiec;	
Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym						
1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	– sytuacja ziem polskich pod koniec I wojny światowej – powstanie lokalnych ośrodków polskiej władzy	– zna datę: przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918); – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego; – wie, dlaczego 11 listopada stał się symboliczną datą odzyskania przez Polskę niepodległości.	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Tymczasowy Naczelnik Państwa</i> ; – omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego.	– zna okoliczności powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919);	– ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości; – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości.	– charakteryzuje sytuację polityczną na ziemiach polskich w pierwszym roku niepodległości;
2. Kształtowanie się granic odrodzonej Polski	– spór o kształt odrodzonej Polski – koncepcje granic i koncepcje państwa R. Dmowskiego i J. Piłsudskiego	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>plebiscyt</i> ; – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego,	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Orlęta lwowskie</i> ; – wymienia postanowienia pokoju ryskiego;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>linia Curzona</i> , „ <i>cud nad Wisłą</i> ” – identyfikuje postacie:	– charakteryzuje kształtowanie się granic odrodzonej Polski z wykorzystaniem mapy;	– ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu; – ocenia postawę Polaków wobec

	Kształtowanie się granic II RP	Józefa Piłsudskiego; – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt granic państwa polskiego.	– podaje wydarzenia: wybuchu powstania wielkopolskiego, plebiscytu na Górnym Śląsku, trzy powstania śląskie – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszar powstania wielkopolskiego;	Wojciecha Korfanteo, Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego; – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim; – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną; – charakteryzuje przebieg wojny polsko-bolszewickiej;	– przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 – opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki.	walki o polskość Śląska; – omawia okoliczności zaślubin Polski z morzem.
3. Rządy parlamentarne	– początki odbudowy państwowości polskiej – trudności w unifikacji państwa – ustrój II Rzeczypospolitej w świetle konstytucji marcowej z 1921 r.	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Naczelnik Państwa</i> ; – podaje datę: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921) identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza,	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mala konstytucja</i> , <i>konstytucja marcowa</i> , <i>hiperinflacja</i> ; – wymienia postanowienia konstytucji marcowej;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>system parlamentarny</i> , <i>Kresy Wschodnie</i> ; – omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza;– charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sejm ustawodawczy</i> , <i>Zgromadzenie Narodowe</i> , <i>kontrasygnata</i> , <i>dywersja</i> ; – identyfikuje postacie: Romana Rybarskiego, Ignacego Daszyńskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya;	– ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926; – charakteryzuje wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej.

		Stanisława Wojciechowskiego			– charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej;	
4. Zamach majowy i rządy sanacji	– przyczyny i przejawy kryzysu rządów parlamentarnych w II Rzeczypospolitej – stosunek rządów sanacyjnych do opozycji politycznej – polski autorytaryzm	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>zamach majowy, sanacja</i> ; – podaje datę: początku zamachu majowego (12 V 1926) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego, Stanisława Wojciechowskiego;	– wyjaśnia znaczenie terminów: nowela sierpniowa, autorytaryzm, konstytucja kwietniowa,	– wymienia przyczyny i charakteryzuje przebieg zamachu majowego; – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, wybory brzeskie</i> ; – opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>partyjniactwo „cuda nad urną”, grupa pułkowników</i> ; – porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej ;– charakteryzuje rządy sanacyjne; – przedstawia politykę sanacji wobec opozycji	– charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie; – ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli.
5. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej	– problemy gospodarki II RP (różnice w rozwoju gospodarczym ziem polskich, trudności w ich integracji, podział na Polskę A i B) -reformy dwudziestolecia międzywojennego	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy</i> ; – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B, obszar COP-u, Gdynię;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>reforma rolna, reforma walutowa, hiperinflacja, magistrala węglowa</i> ; – omawia strukturę narodowościową i	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>asymilacja</i> – prezentuje reformę walutową Władysława Grabskiego (1924), rozpoczęcie budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia	– przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości – opisuje sposoby przezwyciężania trudności gospodarczych	– ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej; – ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej;

	– struktura społeczna, narodowościowa i wyznaniowa II Rzeczypospolitej	– rozwija skrót COP; – charakteryzuje społeczeństwo II Rzeczypospolitej pod względem narodowościowym;	wyznaniową II Rzeczypospolitej; – wymienia reformy rządu Władysława Grabskiego; – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni;	budowy COP-u (1937);	przez władze II Rzeczypospolitej;	– ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego;
6. Kultura i nauka II RP	– rozwój szkolnictwa w II Rzeczypospolitej – osiągnięcia polskiej nauki (filozofia, matematyka, chemia) – dorobek i twórcy polskiej kultury w dwudziestoleciu międzywojennym (literatura, poezja, malarstwo, architektura)	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>analfabetyzm</i> ; – identyfikuje postacie: Władysława Reymonta, Stefana Żeromskiego; – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym i ich dzieła;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ekspresjonizm</i> , <i>impresjonizm</i> ; – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej – wymienia nurty, które powstały w malarstwie i architekturze	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>formizm</i> , <i>modernizm</i> , <i>funkcjonalizm</i> ; – identyfikuje postacie: Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury;	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>skamandryci</i> , <i>awangarda</i> ; – charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze i literaturze II Rzeczypospolitej.	– ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym.
7. Schyłek niepodległości	– postawa Polski wobec decyzji konferencji monachijskiej – niemieckie żądania wobec Polski – pakt Ribbentrop–Mołotow	– wyjaśnia cel zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939); – wymienia postanowienia	– identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, Józefa Becka; – wskazuje obszary które na mocy paktu Ribbentrop–	– omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich; – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie	– charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej; – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i	– ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia. – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie

		paktu Ribbentrop-Mołotow.	Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS;	Zaolzia do II Rzeczypospolitej;	francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera;	paktu Ribbentrop-Mołotow.
--	--	---------------------------	---	---------------------------------	---	---------------------------

2. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

- Pisemne formy sprawdzania wiedzy (sprawdziany, kartkówki- materiał z 3 ostatnich lekcji, praca z mapą/źródłem pisany bądź niepisany)
- Odpowiedzi ustnej (uczeń odpowiada z ławki, możliwość odpowiedzi poza forum klasy)
- Działania projektowe (projekty grupowe, indywidualne)
- Dokumentowanie procesu nabywania wiedzy i umiejętności (zeszyt, teczka pracy, portfolio)
- Uczeń w każdym półroczu powinien uzyskać minimum jedną ocenę z każdego zrealizowanego działu (sprawdzian, kartkówka)

3. KRYTERIA OCENIANIA BIEŻĄCEGO

Ocenianie bieżące ma na celu ukazanie postępów ucznia oraz udzielenie mu informacji zwrotnej na temat opanowania przez niego wiedzy i umiejętności. Może ono mieć formę oceny cyfrowej w skali 1-6, oceny wyrażonej w procentach% (0-100%) lub informacji zwrotnej.

Przygotowanie ucznia do lekcji obejmuje:

- ✓ Prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- ✓ Posiadanie podręcznika
- ✓ Znajomość zakresu tematycznego z 3 ostatnich lekcji

Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania w sytuacji awaryjnej, jest to odnotowane symbolem **X** w dzienniku w kolumnie zachowanie.

Brak zeszytu, podręcznika również odnotowuje się w dzienniku w kolumnie zachowanie – symbolem **bm**.

- Kryteria oceniania odpowiedzi ustnych

Przy odpowiedzi ustnej ocenianiu podlega:

Zrozumienie tematu

Zawartość merytoryczna

Argumentacja

Wyrażanie sądów

Stosowanie adekwatnej terminologii

Umiejętność korzystania z mapy historycznej.

Kryteria oceny za odpowiedź mają uwzględniać: koncepcję wypowiedzi, znajomość pojęć i postaci związanych z omawianym zagadnieniem oraz poprawność językową

- Kryteria oceniania prac pisemnych

Sprawdziany zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Uczniowie otrzymują zagadnienia do sprawdzianu na przedmiotowych grupach Teams

Jeśli uczeń był nieobecny podczas pierwszego terminu sprawdzianu w dzienniku pojawi się adnotacja **U-uzupełnij**. Uczeń ma obowiązek napisać zaległy sprawdzian po ustaleniu terminu z nauczycielem.

Nauczyciel ma obowiązek ocenić prace uczniów w terminie 14 dni od ich napisania.

Niesamodzielność podczas sprawdzianów/kartków:

Uczeń konsultujący się z innym uczniem, uczeń posługujący się niedozwolonymi pomocami naukowymi (w tym urządzenia elektroniczne), chowający/niszczący swoją pracę otrzymuje uwagę z zachowania w kryterium właściwe zachowanie podczas zajęć edukacyjnych jak również ma obowiązek ponownego jej napisania.

Przeliczenie kryteriów procentowych na stopnie odbywa się według następującej skali

Celujący (6): 98% - 100%

Bardzo dobry (5): 85% -97%

Dobry (4): 70%-84%

Dostateczny (3): 50%-69%

Dopuszczający (2):30%-49%

Niedostateczny (1): 0%-29%

4. ZASADY PONOWNEGO USTALANIA STOPNIA:

- Uczeń ma prawo do poprawy każdej otrzymanej oceny minimum jeden raz o ile nauczyciel nie wskaże więcej.
- Ponowne ustalenie oceny musi nastąpić w terminie 2 tygodni od oddania pracy i nie musi być przeprowadzone w takiej samej formie jak pierwotna.
- Ponowne ustalenie oceny w przypadku oceny niedostatecznej jest obowiązkowe co najmniej raz.
- W dzienniku elektronicznym odnotowuje się cały proces ponownego ustalania oceny, a pod uwagę brany jest najwyższy stopień.

5. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ:

- Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.
- Informację o ocenach przewidywanych przekazuje się pisemnie lub za pomocą dziennika elektronicznego.
- Roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
- Ustalona roczna ocena klasyfikacyjna nie może być niższa niż ocena przewidywana.
- Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań.
- Uczeń powinien zgłosić nauczycielowi chęć uzyskania oceny wyższej w terminie maksymalnie tygodnia od otrzymania oceny przewidywanej.